

Anayasa Mahkemesi, Doğal Gaz Piyasası Kanunu ile YEK Kanunu'nda Temel Esasları, İlkeleri ve Çerçeveyi Belirlemeden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve EPDK'ya Düzenleme Yetkisi Veren Bazı Hükümleri İptal Etti

Anayasa Mahkemesi (“AYM”), 26/11/2025 tarih E.2024/133 ve K.2025/233 sayılı karar (“Karar”) ile; 02/05/2024 tarih ve 7501 sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un (“Kanun”) 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ile 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun'da değişiklik yapan bazı hükümlerini iptal etti.

Anılan Kanun; 3213 sayılı Maden Kanunu, 3621 sayılı Kıyı Kanunu, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu, 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 7381 sayılı Nükleer Düzenleme Kanunu gibi birden fazla kanunda değişiklikler yapmakta olup bu kanunların çeşitli hükümlerine yönelik 126 milletvekilinin imzasıyla iptal davası açılmıştı.

İptal davasında AYM pek çok hükmü denetledi ve bazı hükümlerle ilgili iptal kararı verdi. AYM tarafından alınan Karar, 10 Mart 2026 tarih ve 33192 sayılı Resmî Gazete'de yayımlandı.

Karar ile iptal edilen hükümlerin yürürlük tarihi, Karar'ın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra, yani Aralık 2026'ya ertelendi.

İlgili AYM kararına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

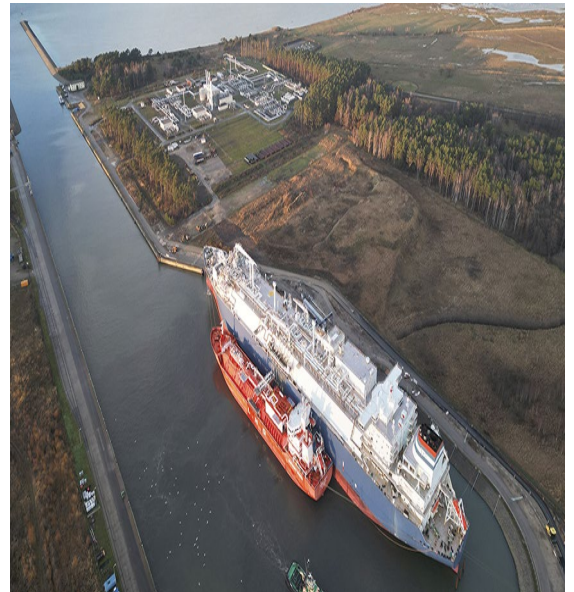
İşbu bilgi notunda Kanun'un iptale konu hükümleri, AYM'nin değerlendirmeleri ve

Karar'ın uygulamaya yansımalarını inceliyoruz.

I. İptal Edilen Hükümler

1) Yüzen Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (“LNG”) Tesislerine Yönelik İstisna Belirleme Yetkisi (Kanun'un 6'ncı maddesi)

18/4/2001 tarih ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasının (d) bendi, yüzen LNG tesislerinin işletilmesi ve yer değişikliği kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın (“Bakanlık”) görüşü alınarak sağlanacak istisnaların Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (“Kurul”) tarafından bu madde uyarınca yayımlanan usul ve esaslarda düzenleneceğini hükme bağlamıştır.

Kanun'un 6'ncı maddesiyle 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş olup ilgili hükümde koyu renkte yazılı kısmın Anayasa'ya aykırı olduğu iddia edilmiştir.

"d) Doğal gazın depolanması: Depolama faaliyeti yapacak olan tüzel kişiler aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür.

*1) Tüzel kişiler, doğal gazın yer altı ve yer üstünde gaz veya LNG olarak depolanması faaliyetlerinde bulunabilmeleri için, Kuruldan lisans almak zorundadır. Söz konusu lisans olmaksızın depolama faaliyetinde bulunulamaz. Lisans talebinde bulunan tüzel kişiler, çıkarılacak yönetmelikte yer alacak koşullara uymak mecburiyetindedir. (Ek cümle: 2/5/2024-7501/6 md.) **Yüzen LNG tesislerinin işletilmesi ve yer değişikliği kapsamında Bakanlık görüşü alınarak sağlanacak istisnalar Kurul tarafından bu madde uyarınca yayımlanan usul ve esaslarda düzenlenir.**"*

AYM, yüzen LNG tesislerinin kesintisiz hizmet verebilmesi için sürekli sabit bir konumda faaliyet göstermeleri gerektiğini tespit etmiştir. Bununla birlikte AYM, Kurul'a tanınan istisna yetkisinin kapsam ve sınırlarının yeterli açıklıkta belirlenmediğini saptamıştır.

AYM'ye göre, yüzen LNG tesislerinin işletilmesi ve yer değişikliği gibi ibareler genel nitelikte kavramlardır ve doğal gazın depolanması faaliyetinin birer parçasını

ifade etmektedir. Bu nedenle söz konusu ibareler, Kurul tarafından sağlanacak istisnalara ilişkin objektif bir ölçüt olarak değerlendirilemez.

AYM ayrıca, bu konudaki takdir yetkisinin doğrudan Kurul'a bırakıldığını vurgulamıştır. Temel ilke ve esaslar belirlenmeksizin Kurul'a yetki verilmesinin ise teşebbüs özgürlüğünün kanunla sınırlanması ilkesiyle bağdaşmadığını tespit etmiştir.

2) Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı ("YEKA") Yarışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar (Kanun'un 7'nci Maddesi)

Kanun'un 7'nci maddesiyle 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun'un 4'üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasına aşağıda koyu renkle yazılı hükümler eklenmiş olup söz konusu hükümler de dava konusu edilmiştir:

"Elektrik enerjisi üretimine yönelik yenilenebilir enerji kaynak alanlarının

ilgili kurum ve kuruluşların görüşü alınarak belirlenmesi, derecelendirilmesi, korunması, kullanılması, bu alanları kullanacak tüzel kişilerde aranacak koşulların belirlenmesi, TEİAŞ ve/veya ilgili dağıtım şirketi tarafından bağlantı ve sistem kullanımı hakkında görüş verilmesi ve kapasite tahsis yapılması, yapılacak yarışma, yenilenebilir enerji kaynak alanı tahsis, teminat alınması, yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde teminatın irat kaydedilmesi, yerli malı kullanım şartlı aksamın özellikleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. (Değişik ikinci ve üçüncü cümle: 2/5/2024-7501/7 md.) Yarışmaya ilişkin usul ve esaslar ilgili yarışma şartnamesinde Bakanlık tarafından belirlenir. Yarışma sonucunda oluşan fiyat ve/veya bedel, yarışma şartnamesinde belirlenecek süre boyunca YEK Destekleme Mekanizması kapsamında değerlendirilir. Bu madde kapsamında kurulacak üretim tesisleri için ön lisans ve lisans verme koşulları, iptali ve tadili ile ilgili hususlar EPDK tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

Mezkur hükümlerle YEKA yarışmalarına ilişkin usul ve esasların ilgili yarışma şartnamesinde Bakanlık tarafından belirleneceği, yarışma sonucunda oluşan fiyat ve/veya bedelin yarışma şartnamesinde belirlenecek süre boyunca Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması (“YEKDEM”) kapsamında değerlendirileceği öngörülmüştü.

AYM; kuralda YEKA yarışmalarının yöntemi ve diğer unsurlarını ilgili yarışma şartnamesinde belirleme hususunda Bakanlık’a yetki tanındığını, ancak 5346 sayılı Kanun’da ya da farklı bir kanunda YEKA kullanım hakkına yönelik olarak yapılacak yarışmayla ilgili olarak genel nitelikte de olsa herhangi bir çerçevenin belirlenmediğini, bu nedenle kuralın yarışmaya katılacak yatırımcılar açısından belirli ve öngörülebilir nitelikte olmadığı gerekçesiyle ikinci cümleyi (yarışma usul ve esasları) iptal etmiş; ancak üçüncü cümleyi (YEKDEM kapsamında değerlendirme) Anayasa’ya uygun bulmuştur.

3) Lisanssız Üretim Tesislerinin Lisanslı Faaliyete Geçişinde Lisans Alma Bedeli (Kanun’un 8’inci Maddesi)

Kanun’un 8’inci maddesiyle 5346 sayılı Kanun’un 6’ncı maddesinin (2) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş olup fıkradaki “*lisans alma bedeli*” ibaresinin iptali talep edilmiştir:

“On yıllık süresini bitiren lisanssız üretim faaliyeti kapsamındaki tesisler için tesis sahibi tarafından talep edilmesi ve lisans alma bedeli ile lisans süresi boyunca elektrik piyasasında

oluşan saatlik piyasa takas fiyatının, bu madde kapsamında tesis tipi bazında uygulanan güncel YEK Destekleme Mekanizması fiyatından fazla olması halinde aradaki fiyat farkının YEK Destekleme Mekanizmasına katkı bedeli olarak ödenmesi koşullarıyla lisanslı üretim faaliyetine geçilebilir. Bu kapsamdaki başvurular için uygulanacak lisans alma bedeli, lisans süresi ve lisanslı üretim faaliyetine geçilmesine ilişkin diğer hususlar EPDK tarafından ayrıca belirlenir. Lisanssız üretime devam edecek üretim tesislerinde üretilecek ihtiyaç fazlası elektrik enerjisi için, elektrik piyasasında oluşan piyasa takas fiyatını geçmemek üzere uygulanacak fiyat ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir."

Fıkra on yıllık süresini bitiren lisanssız üretim faaliyeti kapsamındaki tesislerin EPDK tarafından belirlenecek bir "lisans alma bedeli" karşılığında lisanslı üretim faaliyetine geçebileceği düzenlenmiştir. Ancak lisans alma bedelinin miktarıyla ilgili olarak herhangi bir düzenleme yapılmamış ve lisans alma bedelini belirleme yetkisi doğrudan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na ("EPDK") tanınmıştır.

AYM yaptığı incelemede kuralla öngörülen lisans alma bedelinin resim benzeri mali yükümlülük niteliğinde olduğunu, anılan fıkranın ikinci cümlesinde ise lisanssız elektrik üretimi gerçekleştiren tesislerin lisanslı üretim faaliyetine geçmeleri hâlinde uygulanacak lisans alma bedelini belirleme yetkisinin doğrudan EPDK'ya tanındığını, lisans alma bedelinin miktarıyla ilgili temel

esas ve ilkelerin kanunda belirlenmediğini ve herhangi bir ölçütün öngörülmediğini tespit etmiştir.

Buna göre AYM; resim benzeri mali yükümlülüğün miktarına ilişkin temel ilke ve esaslar ile objektif ölçütlerin belirlenmemesinin, mülkiyet ve teşebbüs özgürlüğüne getirilen sınırlamayı kanunilik unsurundan yoksun bıraktığını ve kanunilik ilkesiyle de bağdaşmadığını belirterek kuralın Anayasa'nın 13, 35, 48 ve 73'üncü maddelerine aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir.

Bu ibarenin iptali sonucunda, birinci cümlede kalan kısmı ve ikinci cümlede uygulanma imkânı kalmadığından birlikte iptal edilmiştir.

II. Yasamaya Yönelik Sonuçlar

AYM; 4646 sayılı Kanun'daki LNG istisnasına, 5346 sayılı Kanun'daki YEKA yarışma usulüne ve yine 5346 sayılı Kanun'daki lisans alma bedeliyle ilgili düzenlemelere ilişkin iptal kararlarının

doğuracağı hukuksal boşluğun kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden iptal hükümlerinin kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar vermiştir. Buna göre Yasama organının, iptal kararının yürürlüğe gireceği Aralık 2026 tarihine kadar aşağıdaki alanlarda yeni düzenlemeler yapması gerekmektedir:

- LNG tesislerinin işletilmesi ve yer değişikliğine ilişkin istisnaların temel ilke ve esasları kanunla belirlenmeli,
- YEKA yarışmalarına ilişkin genel çerçeve (süre, usul, asgari şartlar) kanun düzeyinde düzenlenmeli,
- On yıllık süresini tamamlayan lisanssız üretim tesislerinin lisanslı faaliyete geçişi için ödeyeceği lisans bedelinin miktarına ilişkin temel esas ve ölçütler kanunda gösterilmelidir.

III. Genel Değerlendirme: İptal Edilen Hükümler Arasındaki Ortak Tema

İptal edilen hükümlerle ilgili AYM'nin gerekçelerine bakıldığında ortak bir sorunun belirgin şekilde öne çıktığı görülmektedir: *Temel hakları sınırlamaya yönelik kanunun şeklen var olması yeterli olmayıp temel esasları, ilkeleri ve çerçeveyi de belirlemiş olması gerektiği; türevsel nitelikteki düzenleyici işlemler bakımından yürütmenin düzenleme yetkisinin sınırlı, tamamlayıcı ve bağımlı bir yetki niteliğinde olduğu, temel ilkeleri belirlenmeksizin ve çerçevesi çizilmeksizin yürütme organına düzenleme yetkisi verilmesinin Anayasa'ya aykırılık oluşturacağı* belirtilmektedir.

AYM'nin söz konusu tespitleri yerinde olmakla birlikte, özellikle düzenleyici kurumların görev ve yetki alanına bırakılmış piyasalara ilişkin mevzuatta yasa koyucunun uygulamada temel esaslar, ilkeler ve çerçeveyi belirleme yükümlülüğünü yerine getirmeksizin düzenleyici kurumlara geniş kapsamlı düzenleme yetkileri tanıdığı görülmektedir; bu durum, başta lisans bedellerinin tespiti olmak üzere pek çok alanda söz konusu kurumlara fiilen sınırsız bir takdir yetkisi tanınması sonucunu doğurmaktadır.

AYM'nin inceleme konusu kararda benimsediği yorumu ilerleyen dönemde de sürdürmesi hâlinde, benzer nitelikteki kanun hükümlerinin de iptalinin gündeme gelebileceği değerlendirilmektedir.

Daha fazla bilgi ve destek için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

LBF Partners, çeşitli sektörlerdeki müvekkillerinin farklılaşan ihtiyaçlarına göre tasarlanmış geniş bir hukuk hizmeti yelpazesi sunan İstanbul merkezli bir hukuk bürosudur.

Ekibimiz; sermaye piyasaları, bankacılık, şirketler hukuku, birleşme ve devralmalar, rekabet ve fikri mülkiyet hukuku başta olmak üzere birçok hukuk alanında derin bir uzmanlığa sahiptir.

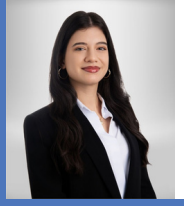
LBF Partners olarak finans, enerji, teknoloji, konaklama ve turizm gibi stratejik sektörlerde de güçlü bir hukuki hizmet geçmişine ve tecrübesine sahibiz.

Daha detaylı bilgi için www.lbfpartners.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

İletişim

Mehmet Suat Kayıkçı
Ortak
s.kayikci@lbfpartners.com

Gülşade Öksüz
Stajyer Avukat
g.oksuz@lbfpartners.com